

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.90
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** de-
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**inserte**) se
plačuje od četerostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 156.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 13. julija 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Politika, značajnost in izobrazba.

Politika ubija značaje. Tako je vsaj dandanes v Avstriji. Da Slovenci ne delamo izjeme, ni čudo. Saj sprejememo vse kar je slabega pri tujcih, od njih, slabo še rajši in hitreje kakor dobro. — Posebno v sedanjem času vidimo, kako nam ubija politika značaje, kako se politično pustolovstvo, neznačajnost, brezbriznost, politična maščevalnost šopirijo po slovenskih tleh. Zanesiti se ne moreš na nikogar, najsi bode izobraženec ali ne. — Danes je tvoj pristaš, je svobodomiseln naprednjak in radikalen narodnjak, ki bi vse klerikalce in narodne nasprotnike v žlici vode potopil. — Vodje naprednih strank so mu premehki in preneodložni, počasno pa sigurno napredovanje mu ne prija. Vidi, da druga stranka zmaga, obljublja si boljše mesto v njej, — in pozabil je dosedanje ideje, kar čez noč se jih je otrešel, iz naprednjaka je postal klerikalec. Visoko in najvišje mesto v kaki stranki dobiti, postati poslanec, deželni ali državni ali oboje, priti na čelo strankine organizacije — to mika častihlepneže in zato menjajo politično prepričanje po vetru kar čez noč. — Zopet drugim ni za politično moč, da bi igrali prvo violino, gre njim za žep, za lastno gmotno korist. Trgovcu ponujajo klerikalci ugodno mesto, sprejme jo, sprejme njih denar, da jim pa svoje politično prepričanje. Kupčija ni težka; saj sprememba političnega mišljenja in najsi se zgodi še tako naglo kakor spreobrnjenje Savla v Pavla, prav nič ne boli. — Odvetniku se kaže, da bi utegnil pri klerikalnih zavodih in klerikalnih pristaših več zaslužiti. Temu se da odpomoči. Postane klerikalec. — Uradnik — profesor recimo — bi rad splezal na višje mesto. Moj Bog, otroke ima in ženo, pije ga tudi rad kak kozarček, plača ne zadostnje. — Klerikalci so ravno na krmilu in s pomočjo Šušteršiča ali Korošca bi se dalo doseči ravnateljstvo ali še kako višje mesto. Oprostite možu, ako se je prelevil, oprostite mu, če je pokopal svoje dosedanje življenje, odložil svoje politično prepričanje, zatajil samega sebe in svoje dosedanje delo! — In tako bi lahko našteval brez konca. — Dan na dan se gode vidno in nevidno na mah in polagoma v mnogih tihe, notranje spremembe. Posebno na Štajerskem in Kranjskem so postali politični uskoki vsakdanja prikazen. — Začetkoma se gospodje odtegnejo svojim političnim prijateljem. — Rekel bi, da so se zabubili. Potem začnejo zahajati v klerikalno družbo.

Tako sramežljivo kakor devica zarudevajo, opravičevanje in klanjanje brez konca. — Udomačijo se. Slednjič nosijo glavo kvišku Metamorfoza se je dovršila, iz bube je izlezel metuljček. In tako so hudi taki novopečeni klerikalci!

Preklinjajo, kar jim je bilo prej sveto, preganjajo svoje nekdanje prijatelje in dobrotnike, obrekujejo, iz-

rabljajo nekdanje zaupnosti. Vse, da se prikupijo novim političnim prijateljem, češ Vaš sem z dušo in telesom, sposoben da me nagradite!

Vse, da si olajšajo vest, ki se tu pa tam vendar oglašja, da si operejo sram iz lic zaradi breznačajnosti.

Nekaj časa, prijatelji, bodo se ti prizori še nadaljevali. — Se nam jih je treba bati?

Res. naše vrste bodo se nekoliko zmanjšale. Ostali pa bodo čisti, jekleni značaji, vzorni rodoljubi in naprednjaki, svobodomisleci, ki ne bodo ukonili svojega tilnika pred skrivljeno škofovsko palico, ki se ne bodo podali nikdar v suženjstvo ampak moške svobodni, moške! — In tako bom Vas rad videl, prijatelji, ki bodete še ostali zvesti našim skupnim ciljem. — Čem manj nas bo, pa čem boljši bomo, tem bolj bodo naše vrste močne, s tem večjo jeklenostjo in medsebojno odkritostjo se bomo borili za napredek našega ljudstva. — Želim, da bi omahljivci, polovičarji, vohuni — ako še jih je kaj med nami, kmalu izginili iz naših vrst. — V čistem zraku hočemo nadaljevati svoje delo, ki stremi po vsestranskem — duševnem in gospodarskem napredku in po sreči in svobodi, da so zvišeni naši cilji, zmagovite naše ideje. Resnica in poštenost ste prodrli še vedno — tudi pri nas na Slovenskem bodete končno zmagali.

Občni zbor „Zveze narodnih društev“.

(Dalje in konec).

Blagajniško poročilo je podal blagajnik g. dr. A. Dolar s sledečim kratkim uvodom: Naj ima kako društvo ali podjetje še tako lep in plemenit namen, nervus je vendar povsod — denar. Ko se je naša Zveza rodila, so marsikateri spoštovani rodoljubi vzkliknili: Kaj pa je tebe treba bilo! Saj že imamo dovolj legitimnih društev! In ko je Zveza začela prositi prispevke, so ravnoisti rodoljubi ogorčeno zahtevali naj najprej pokaže, kaj je storila, potem si bomo še le premislili, če je vredna naše podpore. Razume se, da tak circulus vitiosus ni pravo sredstvo za procvit mlade Zveze. Zato tem večje priznanje onim, ki so kar spočetka spoznali velik pomen Z. N. D. in pristopili kot ustanovniki.

Glavni dohodki Zveze pa bodo tudi vbodoče ostali prispevki včlanjenih društev. Imamo jih 73, toda prispevke smo dobili le od 48; pri nekaterih ubogih članicah se članarina mora itak pregledati, pri drugih pa je vzrok zaostanka pač le komodnost.

Članarina je določena na 20 vin od vsakega društvenika na leto. Toda kaj, ko marsikateri odbor niti sam ne ve, koliko ima članov, drugod pa zopet težko dajo iz blagajne dotični prispevek. Zato nujno priporočamo, da se naj teh 20 vin posebej pobira za Z. N. D. kot prispevek. Velika nepilika je nadalje tudi, da je poslovno leto pri naših društvih nekaj čudovito spremenljivo. Začenja se z občnim zborom, toda

noben praznik ni tako premakljiv kakor so občni zbori. Tu bode treba neke enakomerne ureditve in naloga Zveze bodi, da to ureditev izpelje kakor naj tudi vpliva na to, da bode povsod izvedeno natančno in vzorno knjigovodstvo. Pri rednih razmerah v naših društvih bodo članarine stalen vir dohodkov, poleg tega pa bi služile ustanovnine in razna darila posebno za razširjenjé Zvezinega delokroga. Čim intenzivneje bode Zveza delovala, tem večji bodo stroški — zato je nujno treba navedenih reform. Ustanovnin, daril in podpor smo imeli preteklo leto K 331.—, članarine K 377.— ter raznih drugih dohodkov K 764, skupno torej K 715'64. Stroškov je bilo na poštini, potninah, za nabavo knjig, inventarja ter tiskovin K 352'92, kar znači prebitka K 362'72, ki je naložen v Lastnem domu in poštini hranilnici. S prehodnimi zneski je bilo vsega denarnega prometa K 2.445'32. — Poročilo g. blagajnika se je vzelo z odobravanjem na znanje.

O gledaliških zadevah je poročal odbornik g. Karl Kveder. Izjavil je, da pač lahko Zveza pomaga z nasvetom posameznim društvom pri izbiri iger, da jim lahko event. iz svoje knjižnice posoja igre, glede odra in garderobe pa se bode težko našel način, po katerem bi se moglo društvom pomagati. Omenil je, da je imel v preteklem letu v gledal. zadevah mnogo dopisovanja, ker so se društva prav pridno obračala na njega.

V debati se je prvi oglašil k besedi deželni poslanec g. dr. Kukovec, ki je omenjal, da je res preteklo leto prosvetno delo zelo zaostajalo, ker je bilo vse politično zaposleno. Ne kaže pa — in ni tega Narodna stranka — nikoli izvajala — da bi se vršilo le navidezno izobraževalno delo v politične agitacijske svrhe. Sedaj je kolikor toliko mirno in prilika bode vsem, da intenzivno delujejo na tem polju. Predvsem bi pa naj društva upoštevala važnost domačega časopisja; naj bi pridno in v več izvodih naročevala, kajti tudi v pridnem prebiranju naših listov, ki se ukvarjajo z vsakim važnejšim političnim, kulturnim in gospodarskim pojavom, tiči veliko izobraževalnega dela. (Pritrjevanje).

G. Založnik iz Slov. Bistrice se je oglašil k besedi zaradi samostojnih knjižnic, g. dr. Koderman je izrazil različne želje glede Zvezine osrednje knjižnice, zlasti pa, da bi si po možnosti nabavila veliko predavateljske literature. G. Lešničar je pojasnil, da ima osrednja knjižnica predvsem namen, da služi odboru in predavateljem, mora pa v naših razmerah in v smislu pravil tudi gledati, da si nabavi drugih knjig v podporo ubožnim in ogroženim društvom. G. R. Salmič je kot strokovnjak podal nekaj nasvetov v gledal. zadevah: 1. Zveza naj napravi pregled vseh iger v slov. jeziku in jih naj tudi, vkolikor so tiskane, naroči za svojo knjižnico. 2. Glede pisanih iger, ki so lastnina ljublj. gledališča, se naj stopi v dogovor. V gledaliških in drugih notranjih društvenih zadevah se še oglase k be-

sedi gg. Kajžar iz Maribora, Ivan Prekoršek, Dolničar iz Trbovelj in Založnik iz Slov. Bistrice. G. Kajžar je končno še formalno stavil predlog, naj se uvede poslovno leto v društvenih docela enakomerno, kateri predlog se je tudi sprejel. V imenu preglednikov je podal poročilo g. dež. posl. dr. V. Kukovec, da je vse v vzornem redu, na kar se je dala staremu odboru odveza.

O izidu volitev smo poročali včeraj. Gledalo se je, da se odborniki v svrhu lažjega poslovanja odborovega koncentrirajo koliko možno v Celju in okolici.

Zaradi pozne ure se je moral odbornik g. Andrej Oset pri svojem poročilu o nalogah bodoče Zveze napredne mladine precej omejiti. Vendar pa so našle kratke, a prirčne in navdušene besede priznanje vseh zborovalcev. Oznčil je za naloge bodoče Zveze napredne mladine te: 1. Delati na to, da mladina pristopi k različnim izobraževalnim društvom; 2. pospeševati strokovno izobrazbo mladine s prireditvijo poučnih gospodarskih tečajev, izletov; zlasti bi se naj širilo znanje v javnih zadevah: o ustroju države, dežele, občine, o volitvah v različne korporacije itd., 3. širiti oliko in vpljudnost; 4. širiti in priporočati napredno časopisje; 5. širiti treznost, odpraviti gizdavost in nadutost. K tej organizaciji se naj pritegnejo tudi kmečka dekleta. Organizirani fantje naj imajo v „Naši bodočnosti“, katera pa potrebuje še nadaljnega razvoja v svoji smeri, svoje glasilo, dekleta naj čitajo Slovensko Gospodinj! Slednjič predlaga, naj se izvoli pripravljalni odbor, ki bode organizacijo tudi izvedel. Izvolijo se soglasno v ta odbor sledeči fantje: Andrej Oset in Ferlež iz Št. Jurja, I. Štefančič iz Št. Petra v S. d., F. Sagaj iz Krapja pri Lj., Fr. Černovšek iz Nove Štife, Zdolšek iz Ponikve, Planinc iz Železnega pri Pod-sredi, Vuga in Kumerč iz Kalobja, Mikolič Jernej in Potočnik Šima iz Žet. Vse nadalnje korake bomo pravočasno objavili. Za sedaj prosimo somišljeniki, naj širijo zanimanje za to lepo misel.

Po skoraj triurnem zborovanju je zaključil g. predsednik Pesek lepo vspel občni zbor.

Politična kronika.

o Časopisje o zaključenju. Češki napredni listi soglasno obsojajo čin Bienenrthove vlade, isto tako pa tudi ne odobrujejo postopanja obstrukcionističnih strank, katere so s svojim nepremišljenim ravnanjem položaj Slovanske jedrote v seskupljenju parlamentarnih strank samo oslabile.

„Čas“ vpraša, kaj je obstrukcija nameravala ter odgovarja: odstraniti drugi Bienenrthov kabinet, v katerem sede Hochenburger, Stürgkh, Weisskirchner in Schreiner. To bi se bilo dalo doseči tudi brez obstrukcije, ki ni vedno zanesljivo sredstvo proti vladi, ki pa vedno rani parlament sam. Z ozirom na to je navstalo prepri-

čanje, da treba Bienenrthovo vlado poraziti s parlamentarno opozicijo in Slovanska jednota je bila osnovana izrecno kot organizacija opozicijskih poslancev. K opoziciji Slovanske jednote so se pridružili socijalni demokrati in ta združena opozicija je prizadavala vladi udarce za udarcem pri najrazličnejših glasovanjih. In ko je vladna večina ostajala v manjšini in ko je vlada zmagala samo s pomočjo petih ministrskih glasov, je bilo jasno, da se ne bode mogla vzdržati na krmilu, ko se bode v parlamentu razpravljalo o velikih finančnih vprašanjih, o posojilih in davkih. Opozicija je spoznala, da ni dobro preiti k naskočni akciji proti vladi, že zato ne, da bi se moglo prej izvesti trdnejšo in odločnejšo konsolidacijo čeških in slovanskih strank. Bilo je tudi jasno, da so razmere v Poljskem kolu take, da Poljakom ne bo mogoče vstrajati še nadalje v zvezi z Nemci proti ostalim Slovanom v parlamentu, in ne v zadnji vrsti je šlo tudi za to, ohraniti opoziciji Slovanske jednote odločno sodelavnost socijalnih demokratov. Z obzirom na to, bi bilo dovolj, ako bi bila opozicija ostala pri svoji dosedanji taktiki, Bienenrthov kabinet bi se v svoji sedanji sestavi ne bil mogel več vrniti na jesen v parlament. „Vlada, katere finančni minister je s svojim finančnim načrtom propadel in bil očitno poražen pri razpravi o zakladnicah, katere minister notranjih reči je bil pri vsaki priliki napadan, katere justični minister je bil poražen v gosposki zbornici in v odsekih poslanske zbornice — taka vlada ne more ostati v uradu, ne more voditi tako kompliciranega aparata kakor je avstr. parlament. Tako je bilo stanje, ko se je razpravljalo o proračunu. In prav zato je bil proračun prepuščen in je bila opozicijska zveza Slovanov in soc. demokratov ohranjena.“ Naenkrat so češki agrarci in slov. klerikalci premenili taktiko ter začeli obstrukcijo. Da s tem niso nikomu koristili, je jasno.

Podobno piše tudi „Den“ in drugi napredni češki listi.

Zabavno je čitati mnenja velikih nemških listov. N. Fr. Pr. pravi, da je ugled barona Bienenrtha vsled raznih dogodkov zadnjih dni samo narastel, ker ni plačal obstrukciji nikake odkupnine iz državne blagajne. „Zeit“ piše pa, da je obstrukcija dosegla svoj namen, ker je njena zahteva, naj se v tem zasedanju razven o proračunu ne razpravlja o nobeni drugi vladni predlogi. Piše nadalje, da bo položaj jeseni še neugodnejši in da je zaključek zasedanja situacijo samo poslabšal. Kršč. socijalni „Deutsches Volksblatt“ kot pravi reakcionarec in nasilnež poziva vlado, naj prelomi ustavo in naj izda „one postavne naredbe, ki so v interesu države in prebivalstva, tekom poletja iz svoje moči.“ Ti klerikalci žele torej, naj bi bar. Bienenrth absolutistiško vladal! „Reichspost“ objavlja članek bivšega ministra Gessmanna, iz katerega je razvidno, da se nemški klerikalci oziroma kršč. socijalci boje novih volitev, ker Gessmann očita soc. demokratom, da so s tem, da so podpirali Šusteršičevo resolucijo o agrarni banki, hoteli vlado prisiliti, naj parlament razpusti. V tem se razlikujejo Luegerjanci od naših klerikalcev, kateri bi radi razgnali parlament v nadi, da si pri novih volitvah pribore še par mandatov. Pač res, težko je vsem ustreči. „Arbeiter Ztg.“ piše, da je Bienenrth iz strahu pred Ogrsko zaključil zasedanje. Najprej je dejal, da si želi pooblastilnega zakona in odobritve trg. pogodbe z Rumunsko, ko mu je pa Wekerle izjavil, da si ogrska vlada vsega tega ne želi, ker

bode jeseni, ko bodo začela nova pogajanja med krono in parlamentarno večino, potrebovalo vse to kot izjemalno sredstvo, je Bienenrth upadel pogum. Ustrašil se je ogrske opozicije in madžarskih intrig proti rumunski trg. pogodbi in proti ureditvi gospodarskih odnosov z balkanskimi državami, zato je vse skupaj pustil in provociral zaključenje zasedanja.

o Manifest Slovanske jednote. Neobstrukcijske stranke Slovanske jednote imajo danes sejo, v kateri se bodo posvetovale o skupnem manifestu na volilce.

o Točnost uradnega poročila. Poslanci Laginja, Tresič in Ploj so šli k bar. Bienenrthu, naj jim pojasni, kako je z uradnim poročilom o njegovih pogajanjih z voditelji obstrukcije. Bienenrth je imenovanim poslancem stvar pojasnil in jim baje dokazal, da je bilo uradno poročilo zanesljivo in točno in ne napačno, kakor je trdil dr. Šusteršič.

o Slovenski klerikalci so izdali manifest na volilce, v katerem proslavljajo svojo „zmago“ nad vlado, opisujejo svojo gorečo ljubezen do bosanskih kmetov itd. ter pravijo, da je bil „državni zbor zaključen v znamenju kmetijskih pravic, v znamenju boja proti oduševanju in hinavstvu.“ O tem klerikalnem boju proti „oduševanju in hinavstvu“ kakor tudi o njih slavnih zmagi si naši čitatelji lahko napravijo sami svojo sodbo, pisali smo o tem že dovolj in bomo še pisali, ako bo treba. Klerikalna demagogija presega že vse meje in žalostno bi bilo, ako bi se ljudstvo prepuščalo tem falsifikatorjem dejstev in resnice.

o Ogrsko. Delegat Supilo izraža v imenu hrvatske delegacije vladi neupanje. Na Hrvatskem vlada baron Rauch absolutistiško, ogrska vlada izvaja jezikovni zakon v madžarskem proti narodbenemu smislu. Posl. Polit pravi, da nemadžarske narodnosti vladi ne zaupajo. Pravi, da je proti trializmu, katerega zagovarjajo nekateri dunajski krogi. Ogrsko bo Dunaju imponiralo, ako bode močno, močno pa bode samo ako se z narodnostmi spravi in pogodi.

Parlament je bil odgođen do 28. septembra.

o Nemčija. Nova klerikalno-konservativno-poljska večina je sprejela neko davčno reformo, ki je taha mešanica najrazličnejših davkov, da se nikdo ne spozna, kaj naj ta „reforma“ pomeni. Ogromna večina teh novih davkov spada med indirektno davke. Državi bodo donasili baje 500 milijonov mark na leto — iz žepov delavstva in nepremožnejših slojev. Kancelar knez Bülow se je že poslovil od svojega uradništva. Naslednik mu bode Bethmann-Hollweg.

Dopisi.

a V Gotovljah so se vršile pretečeno soboto občinske volitve; prvič odkar svet stoji, se je hotela pojaviti tudi tu klerikalna gonja, kar pa smo g. fajmoštru in raznim priganjačem pošteno zasolili. Blamiral se je brez potrebe in si nahujskal vso občino proti sebi ne le domači gosp. župnik, ampak spoznali smo tudi vso krščansko zlobo in grdošo sosednjega šentpeterskega župnika Janjčiča. Enako se je pokazal v vsej svoji strasti domači tajnik mežnar Goršek in pa famozni Johann Zupanc, „častni mož“ gališki. Toda ves trud te deteljice je bil zastonj, želi so blamažo, ki jih naj spametuje, kajti Gotovljani se zbegati ne damo. Le malo zapeljanih in kratkovidnih ovčic je šlo hajskajočim klerikalnim agitatorjem na lim in tudi tem upajmo, da so se po sobotnih volitvah odprle oči in zbistрили možgani tako, da bodo mislili v bodoče sami brez mežnarja in fajmoštra. — Izvoljeni so sami značajni in za občinski blagor vneti, ob enem pa tudi narodni in na-

predni možje v odbor in za namestnike in sicer: V prvem razredu kot odborniki: nadučitelj Franc Brinar, veleposestnik Mihael Jošt in posestnika Luka Antloga ter Matija Jošt, kot namestnika pa gostilničar Ivan Kunst in posestnik Franc Vizovišek. V drugem razredu so izvoljeni za odbornike posestniki Franc Cilenšek, Jakob Hropot, Franc Pečnik in trgovec Franc Malgaj; za namestnika pa posestnika Franc Kranjc in Štefan Luskar. V tretjem razredu so izvoljeni za odbornike dosedanji župan Andrej Antloga in posestniki Blaž Brinovec, Blaž Orešnik in Anton Toman; za namestnika pa posestnika Florjan Cokal in Gregor Golčar. Že eno besedo same poštene gotovelske korenine, kremenitega značaja. — Fajmošter in mežnar nista premotila niti toliko ljudi, da bi vsaj enega svojih zapeljancev spravila v odbor, kajti v tretjem in drugem razredu smo imeli nad dve tretjini glasov, v prvem razredu pa sploh ni mesta za klerikalne aspiracije. — Novemu odboru želimo najboljših uspehov v prid in prospeh lepe in zavedne ter napredne savinske vasi Gotovlje. Živeli!

Dnevna kronika.

v Rauch pojde? „Hrvatska“ javlja, da se je madžarski poslanec grof Bathiany izrazil v pogovoru s hrvatskimi poslanci dr. Lorkovićem in drugimi, da bo sedaj ban Rauch na vsak način moral podati demisijo.

v Roseggerjeva dvamiljon. zbirka je dosegla prvo četrtinko svote.

v Prestolonaslednik Franc Ferdinand se nahaja na obisku pri rumunskem kralju Karlu.

v Poljski učitelji zoper pouk nemščine. Zborovanje poljskih pedagogov v Lvovu je sklenilo, da se mora iz učnih načrtov za ljudske šole na Gališkem popolnoma eliminirati pouk nemščine.

v Vojne spremene v Bosni. Dunajska „Zeit“ javlja, da vrhovna vojna uprava namerava v Sarajevu nastaviti generala — nadzornika za armado v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Hrvatski in Slavoniji. Na to mesto bi bil imenovan zborni zapovednik general pešva Marijan pl. Varešanin z Vareša, ki bi obenem dobil dostojanstvo guvernerja za Bosno in Hercegovino. Fml. Aufenberg bi postal zapovednik 15. zbora. — Sobotni „Bošnjak“ pa je naznanil, da je pl. Varešanin imenovan za cesarjevega namestnika za Bosno in Hercegovino.

a Don Miguel di Braganza, sin portugalskega pretendenta na prestol, se je poročil s hčerko ameriškega bogataša-miljonarja Miss Anuto Stewart.

a Sklicanje deželnih zborov. Baron Bienenrth se je izrazil napram posl. dr. Tresiču, da namerava vlada sredi septembra sklicati dalmatinski in istrski dež. zbor.

a Umrl je na Dunaju nenadoma senatni predsednik upravnega sodišča Karl vitez Jakobi. V soboto je še predsedoval pri neki razpravi.

a Cesar je vsled političnih dogodkov zadnjih dni svoje potovanje v Ischl zopet na nedoločen čas preložil.

a Spominsko pleščo Karla Havlička so odkrili 11. t. m. v kopališču Šternberk, kjer je ta slavni češki pisatelj in politik prebival po svojem proganstvu v Tirolskem.

Štajerske novice.

a Pod Hohenburgerjem. Sodnik dr. J. Prämschak je prestavljen iz Laškega trga v Maribor. Na njegovo mesto pride neki dr. Kratter iz Zgor. Štajerske. — V Ptuj je prestavljen dr. Weingrl iz Ljutomer. Slovence odri-vaajo ali na Kranjsko ali pa kam med Nemce, med nas pa prihajajo za sodnike ljudje, ki so nam tujci po jeziku in mišljenju. Pa kaj pomagajo vse pri- tožbe, ako vladajoča slov. klerikalna

stranka ničesar resnega ne stori v tem oziru. Proračun justičnega ministra pusti odobriti, obstruira še le tedaj, ko se visoki gospodi ne zameri prehudo. Ampak backi na Slovenskem verjamejo, da vrše klerikalci edino zveličalno narodno delo — četudi Nemci tačas delajo, kar hočejo. Žalostna nam majka.

o Zahvala. Ob priliki abiturijentske slavnosti v Celju in izleta, ki smo ga priredili v soboto dne 10. t. m. na Vransko, se nam je izkazalo od vseh strani nepričakovano mnogo naklonjenosti. Prijetna dolžnost nam je, da se vsem, ki so nas podpirali, najiskrenejše zahvalujemo. Čisto posebno zahvalo izrekamo našemu požrtvovalnemu režiserju g. Štiblerju, častitim damam, katere so sodelovale pri naši gledališki igri in pri petju ter sl. posojilnici v Celju, ki nam je dala dvorano brezplačno na razpolago. — Ne najdemo pa dovolj lepih besed v zahvalo vrlim damam na Vranskem, gospodu vranskemu županu in sploh vsem Vrančanom, ki so nas na Vranskem tako krasno sprejeli, kakor si tega pač nismo zaslužili in nam priredili večer, tako prijeten, kakor se dožive taki menda le redko. Ta dan nam pač ostane v trajnem spominu! Znesek čistega dobička naših prireditelj- vimo, kakor hitro bodo poravnani vsi računi. Toliko pa objavimo že danes, da se nam je izpolnila želja, nabrati za Ciril-Methodovo družbo pokrovitelj- nino v znesku 200 K. Torej še enkrat vsem iskreno zahvalo! — Slov. celjski abiturijentje.

z Na splošno zahtevanje se s- kolska slavnost v Gaberju ponovi pri- hodnjo nedeljo 18. t. m. Vstopnine ne bo. Ob 8. uri zvečer se razdele na streljišču dobitki. Sokoli bodo zopet nastopili. Toliko danes na znanje.

z Roparski napadi v Celju. Slo- venec kmalu ne bode smel ob belem dnevu mirno hoditi po mestu. Raz- mere, ki vladajo sedaj glede javne varnosti v Celju, so tako kričeče, da pozivamo namestnijo in višje oblasti za posredovanje! V nedeljo n. pr. se je nabrala pred kavarno „Merkur“ neka družba navadnih, vsem dobro znanih celjskih pouličnih barab in na- hručila vsakega sokola, ki je šel mimo. V bližini je stal policaj, ki se je oči- vidno nad temi prizori — zabaval.

z Tolovajski napad hrastniških in celjskih nemčurjev na Slovence. Zastopniki hrastniških društev so se vrnili iz Celja z nedeljskega zborovanja ob pol 8. uri zvečer. Tolpa pijanih nemčurjev, hrastniških in celjskih, jih je v čakalnici dejansko napadla, ker so slovensko govorili. Sodrži se je pa občutljivo dokazalo, da smo na sloven- skih hrastniških tleh. — Ob pol 11. uri ponoči se je vračal iz Celja član hrast- niškega Sokola. Pri kemični tovarni ga napadejo nemčurji. Rešil si je življenje le s pomočjo revolverja. — Danes ne pišemo komentarja, ampak nemčurjem samo prijazno svetujemo, naj se čuvajo!

z Kavarnar Krušič v Celju, last- nik kavarne „Europa“ na Graški cesti je kajpada hud — Nemec. Imenoval je pred kratkim slovenske delavce, ki mu nosijo svoj denar — „preklete pobe“. In to na ljubo nekaj „Nemcem“, ki so prišli v kavarno izzivat. Gospod Krušič, ali ne veste, da se mora človek proti svojim kruhodajalcem dostojno obnašati?

z Še enkrat Tevž. V našem listu smo vprašali po deželnozborskih vo- litvah dne 7. maja t. l. naše oblasti, če plačujemo ljudi, kakor je znani Tevž pri davčnem referatu, za nemško-na- cijonalno agitacijo proti nam Sloven- cem? Do danes še nimamo nikakega odgovora, pač pa nam je odgovoril Tevž sam s tem, da je bil po sklepu

ože volitve dne 14. maja zvečer zopet med onimi, ki so nahrali na hodniku sodišča v temi ven prišedša člana volilne komisije, ki nista bila ravno po njegovem okusu, z besedami: „Heil deutsche Stadt Cilli!“ etc. Tako se odgovarja Slovencem na njih pritožbe. Obnašanje tega človeka presega pa tudi že vse meje. Pri nemškónacionalnih slavnostih seveda mora biti tudi Tevž okinčan s hrastovo steljo in nemškimi trakovi. Po ulici mirno hodeče ljudi hruli z besedami kakor: Windischer Trottel, — pozno v noči ob 3. popolnoči pa še vedno hodi z drugimi poštenjaki a la Bechine po ulicah in išče povod, kje bi mogel kakega Slovenca pretepati. To je danes naša zadnja zahteva, da se odstrani take ljudi iz c. kr. uradov, v katere morajo pohajati večinoma Slovenci po svojih poslih; za take ljudi niso c. kr. uradi! Ako se tudi te besede ne primejo, bo treba iskati pomoči pri višjih oblastvih.

o **Damska torbica** se je zgubila pri nedeljski slavnosti v Sok. domu. Najditelj jo naj odda v našem uredništvu.

o **Častivredni kočevski meščani** so strogo obsodili v graški „Tagespost“ tiste razbijače, ki so zadnjič tako razsajali po slovenski trgovini v Kočevju. Meščani so mnenja, da to škoduje dobremu imenu mesta Kočevja. Mestni magistrat celjski — posnemaj dober vzgled! In če tudi velja obsoditi različne Bechinete, Tevže, Balloghe, policaje, nemške akademike — le čvrsto na delo! Gotovo ne bo mestu na škodo, ako bodo vladale redne razmere.

z **„Bralno društvo na Bregu pri Celju“** je v soboto priredilo prav povoljno vspel domač večer s predavanjem v narodni gostilni g. Radeja na Bregu. Po pozdravnem nagovoru predsednika g. učitelja Voglarja, ki je med drugim omenil, da je društvo sicer skromno, a vendar s pravo vmeno zasleduje svoj namen, sosebno z razpisovanjem knjig, ki v prav velikem številu romajo od hiše do hiše sosebno v zadnjem času, ko si je društvo omislilo mnogo lepih in dragocenih knjig, je predaval g. nadučitelj Anton Pesek v prav poljudnih besedah o socialnem razvoju našega ljudstva. Z vidnim zanimanjem so poslušalci sledili izbornim izvajanjem g. predavatelja, za kar so mu bili tudi hvaležni. Pri tej priliki omenimo, da hoče društvo v kratkem prirediti večjo veselico, pri kateri pa naj bi ne manjkala noben Brežan, v soboto smo pogrešali marsikaterega; društvenike pa opozarjamo, da pridno segajo po koristnih knjigah.

a **Imenovan** je za okrajnega šolskega nadzornika v okrajih Mürz-zuschlag, Kindberg in Birkfeld učitelj na celjski gimnazijski pripravnici Jože Pronner. Pač za njegove — zasluge.

z **Volitev župana** za šentjursko okolico se vrši prihodnji četrtek. Dasi so izvoljeni v občinski odbor samo „dobri katoliški“ možje, bode vendar v četrtek po kaplanovem oznanilu „sveta maša za izvolitev dobrega župana“. To oznanilo se mnogo hudomušno komentira.

z **18. julij — hrastniški dan!** Kakor že javljeno, priredi Ciril-Metodova podružnica za Hrastnik-Dol 18. t. m. veliko veselico v Hrastniku pri g. Rošu v prid naši družbi. Predstavlja se Vošnjakova „Lepa Vida“. Po predstavi je prosta zabava z različnimi novimi točkami, ki bodo nudile gostom obilo neprisljlene zabave in veselja: ples, srečolov, ribolov, vrtljak, šaljiva pošta, metaenje obročev in dr. Sodeluje s tamburaški zbor „Narodne čitalnice“, k plesu svira priznana ciganska godba. Domačinom kot tujcem so gotovo še v prijetnem spominu te

veselice, pričakujemo, da se veselice v prav velikem številu udeleže. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Vršni se veselica ob vsakem vremenu Vozovi iz in na postajo so na razpolago. Prosimo pa cenjene goste, da nam blagovolijo poprej naznaniti (Roš — Hrastnik) v kolikem številu pridejo Nedelja 18. julija je hrastniški dan; ta dan vse v Hrastnik! z **Za 50% državni prispevek k stroškom za šole** je nadalje prosila tudi občina Gotovlje; istotako ondotni krajni šolski svet in šolsko vodstvo.

a **„Pretepače“** imenuje duhovniški list „Slov. Gospodar“ vse kmečke fante, ki so toliko ponosni in samostojni, da nočejo pod farovski jarem. To stori isti list, ki vedno zagovarja znane klerikalne mladeniške bratovščine, v katere se zatekajo tudi ljudje, ki so več že živeli v kajhah ko izven njih, katere protežira tudi znani wagniški junak Janez Roškar iz Žitence in katere hvali po „Straži“ od svetolenarskega sodišča dobro znani Viktor Cencič. Ali si misli „Slov. Gospodar“, da si bode s takim obrekovanjem naših vrlih fantov kaj pomagal?

z **Strele** je udarila 9. t. m. v stikalnico prevzittkarja Fr. Vogrinca v Melanjskem vrhu blizu Radgone. Stikalnica je popolnoma zgorela. Škoda znaša nad 1000 K.

z **V šolskem vrtu v Tepanjah** so posebno sedaj raznobarni, krasni klinčki v polnem prvem cvetju. Posebno eden se razlikuje od drugih po obilnem živo rdečem in rumenem cvetju, vse iz ene korenine. Cveti so popolnoma jednaki, samo barve različne. Tudi „krasno“ solato posedujejo, veliko in trdo kot zelne glave. Ena glava tehta 1 kg 20 dkg. To je letos res nekaj posebnega!

o **Od. Sv. Tomaža pri Ormožu**. Dne 29. junija popoldne je zgorelo g. Grašiču v Pršetincih župn. Sv. Tomaž hiša z gospodarskim poslopjem vred. Ker ni bilo bliza vode, se ni moglo gasiti. Nekaj živine je zgorelo, nekaj je huđo poškodovano. Vzrok so najbrže otroci, ker je začelo goreti v listnjaku. Stariši, bodite pazljivi na otroke!

o **Zadnji „Slov. Gospodar“** je odprl nov svoj predal: Vestnik mladinske organizacije. To pa le sedaj, ko je Narodni List omenil, da bo nudil mladini za dopisovanje tudi poseben predal. — Gotovo bodo Gospodarjevci zopet rekli: Za nami.

z **Protekcija**. Iz Ptujja je imenovan za ministerijalnega podtajnika sodnik dr. Karnitschnig, torej prestavljen v 8. čin. razred, dasi je bil komaj 2 leti v devetem! Protekcijsko gospodarstvo sedanjega pravosodnega ministra je že neznosno. Kakor hitro dobimo prostor, priobčimo interpelacijo g. drž. poslanca Robleka, ki prav jasno slika pravosodne razmere na Sp. Štajerskem.

z **Obesil** se je 10. julija zvečer v Mariji Reki pri Sv. Pavlu pri Preboldu posestnik Martin Pišek, p. d. Kušar pod svojim ravno postavljenim kozolcem.

z **Umrla** je v Radgoni 7. t. m. soproga posestnika in usnjarja Mihaela Benka, gospa Ana Benko.

z **V Mariboru** je umrl 9. t. m. stari župan inženier Aleksander Nagy; rojen l. 1834. v Ptujju, se je naselil l. 1881. v Mariboru in je igral tiste čase važno vlogo. L. 1886. je bil izvoljen za župana in je v tej lastnosti neizmerno mnogo storil za razvoj mesta. Njegovo glavno delo je vodovod. Leta 1902., po otvoritvi vodovoda, je po 16-letnem županovanju županstvo odložil. Da je bil strogo nemško-nacionalnega mišljenja in Slovencem sovražen, je znano.

z **Zlati zaslužni križec** je dobil orožniški postajevodja v Zg. Radgoni Jakob Rutnik.

o **Linhartu** se — meša. Kakor znano, se je cesar ob otvoritvi železnice skozi visoke Ture nepovoljno izrazil o politiki „Slovenskega kluba“ oziroma o obstrukciji g. dr. Šustersiča in njegovih klerikalnih tovarišev. — Ptujski „Štajerc“ pa modruje sedaj, da je cesar s tem obsodil vse politike slovenskega naroda, posebej seveda nas in pa toli osovražene „prvake“. Calumniare audacter — si misli Linhart, ki se sedaj kot nekdanji anarhist kar krivi same lojalnosti za nekaj kron. So to značaji!

Kranjske novice.

a **Zagorski Sokol** slavi prihodnje leto 20 letnico obstanka in se je odločil, da proslavi to obletnico z otvoritvijo lastnega „Sokolskega doma“ in prosi slov. rodoljube denarne podpore

a **Nadomestna volitev**. Ker je zastopnik dolenskih mest v kranjskem deželnem zboru Ivan Plantan odložil mandat, je razpisana nadomestna volitev na 31. avgusta t. l.

a **Na nedeljskem shodu** narodno-napredne stranke v Ljubljani je prvi govornik dr. Žerjav povedal klerikalcem mnogo bridkih resnic. Dokazal je, da je klerikalcev le bahava lažnjivost, če trde, da so oni dosegli slovensko srednje šolstvo, dočim je res, da imajo tu edino zaslugo slov. profesorji, ki so v zadnjem času z izvanredno pridnostjo oskrbeli slovenske učne knjige, — klerikalci pa — v Ljubljani nemško gimnazijo in imenovanje nemškega šolskega nadzornika Belarja. Govornik je nadalje slikal teroristično preganjanje slov. naprednega učiteljstva po klerikalni večini dež. šolskega sveta in je naslikal potrebo, da se ustanovi posebni obrambni sklad, iz katerega bi to preganjano učiteljstvo dobilo podporo.

a **Iz sodne službe na Kranjskem**. Imenovani so: drž. pravdn. namestnik v Ljubljani dr. M. Škerlj za ministerijalnega podtajnika, okrajni sodnik in sodni predstojnik dr. Št. Krant v Logatcu za sodn. svetnika, avskultant Josip Janša za sodnika v Črnomlju in avskultant Josip Lenart za sodnika v Kranjski gori. — Premesčeni so: sodnik Ivan Vrančič iz Kostanjevice v Kamnik, sodnik dr. Jakob Jan iz Kranjske gore v Krško, sodnik Alojz Ehrlich iz Črnomlja v Dobrovas na Koroško. Sodnik Franc Pečnik, ki je služboval sedaj v Kozjem, je dobil mesto sodnika v Kostanjevici.

a **Ministerstvo notranjih poslov** je potrdilo pravila delniške družbe za plinovo razsvetljavo v Ljubljani.

Koroške novice.

v **Novi celovski župan** dr. pl. Metnitz je bil v soboto 10. tm. zaprisežen.

v **Za poštarja v Vetrinje** je imenovan celovski poštni adjunkt Bauer.

Celovška „somervendfeier“ je dala za Südmarko 2690 K 73 vin čistega dobička.

Primorske novice.

o **Dr. Cimadori**. Znani italjanski advokat, ki je s svojo priljubljenostjo napram Slovencem in Hrvatom hotel Slovencem pri zadnjih volitvah v tržaški dež. zbor odjesti en okoliški mandat, je bil svoj čas tudi izvoljen za generalnega ravnatelja hrvatske parobrodarske družbe „Dalmatia“. A slov. pol. vodstvo v Trstu je storilo odločne korake, da se izvolitvi odreče potrjenje. Kakor poroča sobotna Edinost, vlada res ni potrdila izvolitve dr. Cimadorija.

o **Italjani** so se zdaj po vseh časopisih razpisali o italjanski univerzi

v Trstu. Splošno se izražajo, da rajše ne univerze v Trstu, nego pa da bi dobili tudi tamošnji Slovenci zahtevane šole. In vendar mora priti do tega!

v **Razpustila** je vlada republikansko društvo „Giovani Bovio“ v Trstu zaradi prekoračenja pravil.

Darujte za Narodni sklad!

Po svetu.

v **Miljonska darila**. Amerikanski milijonar Rockefeller je ob svoji 70-letnici daroval 10 milj. dolarjev za od njega ustanovljene dobrodelne zavode za pospeševanje splošne ljudske izobrazbe. Dozdaj je dal za te zavode že 53 milj. dolarjev in za dobrodelne namene sploh 120 milj. dolarjev; njegov konkurent Carnegre pa 139 milijonov. — Lahko je oropati ubogo delavsko ljudstvo za tisoče milijonov in potem vreči kak milodar beraču.

v **Samomor**. Veleposestnik Kluge, katerega so našli v Lipskem v brzovlaku vstreljenega, je ustrelil sebe in svojo ženo sam zaradi žalostnih gmotnih razmer.

z **Delniška družba za cementne tovarne v Istri** se osnuje v Trstu. Ustanovi se več tovarn ob istrski obali.

z **Umrl** je v Washingtonu astronom Newcomb.

v **Statistika produkcije piva**. Glasilo pivovarjarjev in hmeljarjev „Gambrinus“ poroča, da je znašalo l. 1908 število pivovarov v Avstro-Ogrski 1349 (za 8 manj kot l. 1907). Skupna produkcija je znašala 22,525.000 hl proti 22,564.000 hl l. 1907; od tega odpada na Avstrijo 20,282.000 hl, na Ogrsko 2,194.000 hl, na Bosno in Hercegovino 88.900 hl. V Avstriji je pala produkcija za 337.383 hl, v Bosni in Hercegovini za 3618 hl, na Ogrskem pa je narasla za 271.675 hl. Davka na pivo se je plačalo v Avstriji l. 1908 v znesku 77,936.000 K, na Ogrskem K 9,119.000 v Bosni in Hercegovini K 386.959.

v **Meščanski pivovar v Plzni**. „Zeit“ je raznesla vest, da si nemški kapitalisti prizadevajo dobiti to češko industrijalno podjetje v svoje roke ter je spremeniti v delniško družbo. To nalogo je baje prevzela „Deutsche Bank“. Vse to je pa neresnično. Nemci so to sicer že nekolikokrat poskusili, pa vedno brez uspeha. Lastniki Meščanskega pivovara v Plzni se takozvani „pravovarečni“ meščani, t. j. lastniki onih 250 hiš, na katerih je vknjižena pravica, variti pivo. Te „pravovarečne“ hiše so mnogokrat last cele vrste ljudi, katerih vsak ima primerni delež na Meščanskem pivovaru. Ako bi Nemci tudi kupili toliko hiš, da bi imeli med „pravovarečnim“ meščanstvom večino, bi pa vendar ne mogli premeniti sedanjega podjetja v delniško družbo, ako bi vsi združniki v to ne privolili. Do tega pa nikdar ne pride, zato so tudi vsa prizadevanja Nemcev pridobiti to podjetje v svoje roke zastonj. Meščanski pivovar dan danes kot zadruga izborna vspeva ter plačuje na vsak delež nad 14.000 K na leto čistega dobička. Ako bi se podjetje spremenilo v delniško družbo, bi se gospodarski položaj znatno poslabšal, ker bi bilo treba pravovarečnemu meščanstvu deleže drago plačati in ker so davki na delniške družbe mnogo večji. Z obzirom na vse to, ostane iztrganje Meščanskega pivovara iz čeških rok še za dolgo le pobožna želja Nemcev.

v **Izvoz živine in mesa iz avstro-ogrske monarhije v inozemstvo l. 1908**. Lansko leto pomnožil se je izvoz živine prav znatno ter se je v primeri z izvozom v letu 1907 skoraj podvojil; — dočim se je predlansko leto izvozilo 180.184 kosov klavne živine v vrednosti 50,084.013 K, izkazujejo uradni podatki za leto 1908 izvoz 359.405 glav živine v vrednosti 81,497.802 K, tako da je poskočil ta izvoz v zadnjem letu za več nego 314 milijonov kron. Izvoz mesa ostal pa je lansko leto na prejšnji višini; izvozilo se je vsega skupaj 25.968 meterskih stotov mesa in mesnih priidelkov v vrednosti 478 milijonov kron. Med odjemalci naše monarhije imenovati se mora v prvi vrsti Italija, v katero se je prodalo 103.365 goveje živine, 17.126 prašičev in 3818 ovac, dalje Nemčija, v katero se je izvozilo 94.906 goveje živine, 1445 prašičev in

9615 ovac, potem Švica, v katero se je prodalo 10.435 goveje živine, 3156 prašičev in 19.305 ovac. Na četrto mesto naših odjemalcev pride Rumunija, kamor se je poleg 1172 govedi in 40 prašičev izvozilo 71.198 ovac. Nato slede še Francija in Belgija kot odjemalke ovac, katerih se je izvozilo v prvoimeno novano državo 21.016, v drugo pa 3313 kosov.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Prelivanje krvi v Peking.

v Peking, 12. jul. Mladega kitajskega princa Chu, kateri se je potegoval za vladno na Kitajskem, so ubile vladne čete s celo njegovo rodbino in več stotinami pristašev. Prinčovo glavo pošiljajo sedaj za strah po državi.

Vojska med Turčijo in Grškim?

v Carigrad, 12. jul. V Ohridi se je vršil velik ljudski tabor, ki je stavljal zahtevo po vojski z Grško in bojkotu vseh grških trgovcev, ako se Grška ne uda in razžali turška narodna čustva v Berlin, 12. jul. „Berl. Tageblatt“ poroča iz Soluna, da so v obsegu tretjega kora vse čete pripravljene za vojsko.

v Carigrad, 12. jul. Danes se vrši sestanek zastopnikov velesil, čijih čete so na Kreti, da se pogovore o skupni izjavi za turško vladno.

Različne novice.

o Petrograd, 12. jul. (Brz. N. D.) Včeraj je zbolela na koleri 101 oseba; umrlo jih je 47. Skupna vsota bolnikov znaša 813.

o Berlin, 12. julija. (Brz. N. Dn.) Danes dopoldne je trčil na postaji Verviers v Belgiji osebni vlak s tako silo v nasip na takozvani mrtvi progi, da je ranjenih 57 potnikov.

Ker je telefonska zveza z Dunajem zaradi nevihte po Zgor. Štajerskem in Nižjem Avstrijskem pretrgana, nismo dobili danes najnovejših poročil.

Veledzadski proces v Zagrebu.

93. dan razprave.

Zanimanje med občinstvom se je precej ohladilo.

Nastić razklada, kako se je takoj, ko je prišel v Beligrad, začel resno baviti z mislijo revolucionarne akcije. Seznanil se je z urednikom „Politike“ Tanodićem, dalje z Ljubo Nešićem in Jašo Nenadovićem, ki je bližnji sorodnik kralja Petra. Nenadović je bil zaupnik srbskega dvora. Voditelji „Slav. Juga“ so čisto potovali po jugoslovanskih deželah, posebno vpokojeni major Damjan Damjanović. Res je, da se je začela v klubu „Slav. Jug“ živahnost akcija, ko je prišel on. Začetkom febr. 1907 je bila konferenca „S. J.“ h kateri je prišel tudi obt. Valerijan

Pribičević. Govorilo se je o eksplozivnih snoveh in o gmotni podpori za revolucionarno akcijo. Večina članov „S. J.“ ni vedela za to akcijo, kateri v ozadju je stala srbska vlada, dasi se je vedno povdarjalo, naj bi akcija ostala tajna in neodvisna od višjih faktorjev. Na tej konferenci se je sklenilo, da dobi Nenadović 5000 dinarjev od princa Jurja, a on — priča — se je imel izvežbati v fabrikaciji eksplozivnega materiala. Šel je na to v Kragujevac, kjer je vojni arzenal. Ker je mislil, da vlada ne ve za ničesar, se je v hotelu prijavil pod tujim imenom in je govoril nemški. Iz svoje brošure „Moje afere“ čita nato podrobnosti o svojem bivanju v Kragujevcu. V pirotehnično tovarno ga je uvedel major Vašić kot tujega inženirja in ga je pončeval tam o konstrukciji bomb. V tovarni so mu dali vrečo, v kateri je bilo 16 bomb; vrečo je spravil v Belgrad, kjer sta ga čakala Nenadović in Jovanović. Shranili so vrečo v prostorih „S. J.“ v bližini kraljevega dvora. Nato našteva Nastić osebe, s katerimi je občeval v „S. J.“ Iz Hrvatske je videl le samostalne, vendar pa se mu zdi, da je bila tudi radikalna stranka na Hrvatskem v zvezi s to akcijo, ker je sedajni srbski konzul v Skoplju Balndžić nekoč v razgovoru s časnikarjem Mandlom rekel, da je srbska vlada pri nabavi novih topov vprašala za mnenje tudi Srbe izven Srbije, med njimi vodja srbske radikalne stranke na Hrvatskem dr. Krasojevića. Iz „S. J.“ so se poslala tudi pisma na razne suverene o započetju revolucionarni akciji. Koncem aprila 1907 se je vršila širša konferenca, na kateri sta bila iz Hrvatske Adam in Valerijan Pribičević. Pred konferenco je kazal on — priča — manipulacijo z bombami. Tačas je začel on bolj kritično opazovati delo „S. J.“ Razpravljalo se je o teoristični akciji v Črni gori. Adam Pribičević da je bil proti temu, da se ubije črnogorskega kneza. Pravi, da je bil ta atentat zasnovan od belgrajskega dvora. Na tej konferenci se je tudi rodila misel, da se osnuje v Ameriki revolucionarna ekspozitura. Milan Pribičević je bil mnenja, da bi se dalo za to dobiti denarja na Hrvatskem. Ta bi imel tudi oditi v Ameriko, da postane urednik zasnovanega lista. Po konferenci je Nenadović naročil fin. stražnikoma Kosoviću in Sauliću, naj odneseta bombe na srbsko-turško-bosansko mejo. Slutil je, da cela akcija konča z eksplozijo v Črni gori. Zato se je 13. sept. 1907, sit srbskega Pijemonta, preselil v Zemun, brez sredstev. Podpiral ga je poročevalec „Zeit“ Steinhardt. Občeval je z agentom črnogorskega kneza Jovičevićem ter mu razodel naklepe v „S. T.“. Jovičević je to naznanil knezu. Dne 28. sept. 1909. je odpotoval v Sarajevo. Siliti ne more nikoga, da se ga obtoži, ko bi mogel, bi zaprosil Accurtija, naj ga da na obtožno klop, ker bi mu bilo mnogo lažje ko sedaj, ko se ga napada z vseh strani.

Dr. Hinković: Besedo ima državni pravdnik.

Drž. pravd.: Ne morem! Ščiti ga § 62 k. z.

Dr. Hinković: Vzamite ono pismo Nastića na Nj. Veličanstvo. Tam je zločin.

Nato čita Nastić nekatera pisma, ki mu jih je pisal Milan Pribičević in jih razlaga. Ker bi imel govoriti o nekem novem poglavju, ki ga ne bi mogel danes skoncirati, prosi predsednika, naj zaključi. Predsednik ugodno in odredi prihodnjo razpravo na torek, ker je v pondeljek pravoslavni praznik — Petrovo.

Tržne cene.

12. julija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32'25 za december 30'75, za marc 30'75, za maj 30'75. Tendence stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'85, nova kampanja K 22'80. Tendence mirna. — Vreme: dež.

Budimpešta, 12. julija. Pšenica za oktober K 13'66, pšenica za april K 13'94, rž za oktober K 9'90, oves za oktober K 7'60, koruza za julij K 7'77 koruza za avgust K —, ogrščica za avgust K 14'20. Pšenice se malo ponuja. Kupčija je majhna, tendence mirna. Pšenica za efektiv in ostalo se vzdržalo. Vreme nekoliko oblačno.

Budimpešta, 12. julija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 143 vin., mlade, srednje 143 do 144 vin., mlade, lahke — do — vin.; zaloga 30.413 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 170.—, namizna slanina 148.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 12. julija:

Ponudbe nekoliko večje, kupčija majhna. Oves in koruza tendirala nespremenjeno.

Rnjževnost.

v Janez Trdina, Zbrani spisi VI. knjiga. Bajke in povesti V. Vsebuje še nenatisnjene Trdinove spise. Cena broš. K 2'50, vez. K 3'50, po pošti 20 vin več. Dobiva se pri založniku g. L. Schwentnerju v Ljubljani. Oceno te krasne knjige, ki se istotako priporoča po svojem krasnem stilu kakor vsebini, si pridržujemo.

v Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani ob svoji petindvajsetletnici. Zgodovina društva. Stavil Anton Trstenjak. Cena?

v Engelbert Gangl, Zbrani spisi za mladino I. Izdalo in založilo društvo za zgradbo učiteljsk. konvikta. Cena 1 K, s poštino 16 vin več. Oceno lične knjižice priobčimo ob drugi priliki.

Išče se

prodajalko

veščo obeh deželnih jezikov za tobakarno proti položitvi 200 K kavcije. Ponudbe naj se pošiljajo s sliko na naslov: Gospa Pernat, Spodnja Hudinja pri Celju. 332 2-1

Služboskladiščarja

išče 26 leten mladenič, ki je bil v enaki službi že šest let in v svoji stroki dobro izurjen. Vstop takoj. — Ponudbe na upravnistvo „Nar. Dnevnika“. 69 1

Popolnoma zastonj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospode in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na trdko ur: 285 26-14

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Kupujte narodni kolek!

V lepem okraju v Sl. goricah se prodaja pod ugodnimi pogoji novozidana

hiša

stoječa tik okrajne ceste. — V hiši je dobro idoča kréma in trgovina. Potrebna denarna sredstva 7000 kron. — Več se izve pri upravnistvu tega lista. 327 3-2

Priporoča se!

ANTON ŠARC

= v Ljubljani =

sv. Petra cesta šte. 8

pri nakupu platna, prtov, prtičev itd., bombaževinastega blaga, švicarskih vezil.

Opreme za neveste

perilo za gospe in gospode se izdeluje doma in po meri. Cene nizke. Blago dobro.

Pralnica in svetilolalnica v Kolodvorskih ulicah 8.

Udobno urejena ter opremljena z najnovejšimi pomožnimi stroji, z modernimi črkami in okraški se priporoča slav. občinstvu, korporacijam, društvom in uradom v izdelovanje vseh v svojo stroko spadajočih del od najpreprostejših do najfinejših izpeljave. — Vezanje knjig za privatnike, društva in korporacije se izvršuje v najkrajšem času. — Strogo solidno delo.

SVOJI K
SVOJIM!

ZVEZNA
KNJIGOVEZNICA
V CELJU

Schillerjeva cesta šte. 3.